

Lokaler för röstning – vallokaler, expeditioner och särskilda röstmottagningsställen

Bestämmelser om vallokaler finns i 38 kap. 45, 48–51 §§ kyrkoordningen samt i 11 och 12 samt 18–22 §§ Kyrkostyrelsens närmare bestämmelser om direkta val (SvKB 2004:1).

Bestämmelser om expeditioner för förhandsröstning finns i 38 kap. 45, 48, 50, 51, och 53 §§ kyrkoordningen samt i 21 och 22 §§ Kyrkostyrelsens närmare bestämmelser om direkta val (SvKB 2004:1).

Bestämmelser om särskilda röstmottagningsställen finns i 38 kap. 45, 48, 50 och 51 §§ kyrkoordningen samt i 11, 15, 21 och 22 §§ Kyrkostyrelsens närmare bestämmelser om direkta val (SvKB 2004:1).

I detta kapitel behandlas sådana frågor om röstningslokaler som inte direkt gäller röstningen före eller på valdagen. Det som tas upp är besluten om vilka lokaler som skall vara röstningslokaler, öppettider och röstningslokalernas utrustning. Utöver den formella beslutsgången redovisas också olika förhållanden som bör vägas in när besluten fattas.

Det finns tre olika slags röstningslokaler som tas upp i det följande.

- * En vallokal för varje valdistrikt där röstning äger rum på valdagen.
- * Minst en expedition – pastorsexpedition, församlingsexpedition eller motsvarande – i varje pastorat där förhandsröstning kan ske.
- * Om så beslutas ett eller flera särskilda röstmottagningsställen för röstning inom valnämndens ansvarsområde – församlingen eller samfälligheten – före eller på valdagen.

9.1

BESLUT OM VILKA LOKALER SOM SKALL VARA RÖSTNINGSLOKALER

9.1.1

Vallokaler

För varje valdistrikt skall det finnas en vallokal där de röstberättigade som tillhör det valdistriktet kan rösta på valdagen. Även om det ordnas särskilda röstmottagningsställen som håller öppet på valdagen skall det finnas en vallokal för varje valdistrikt. Detta innebär inte att varje valdistrikt måste ha sin egen vallokal. En vallokal kan vara gemensam för två eller flera valdistrikt. Två små församlingar kan alltså ha samma vallokal. När en församling delas upp i olika valdistrikt är avsikten med detta att det skall kunna finnas fler vallokaler i församlingen. Det måste alltid finnas minst en vallokal i varje pastorat.

Det är valnämnden som för vart och ett av valdistrikten beslutar vilken lokal som skall vara vallokal. Det är naturligt att valnämnden innan den fattar beslut samråder med församlingens kyrkoråd.

Det finns några olika förhållanden som behöver uppmärksammas när beslut skall fattas om vallokaler. Vallokalerens tillgänglighet för de röstberättigade bör få spela en avgörande roll. Tillgängligheten kan ses ur två synvinklar. Den gäller dels lokalens geografiska placering, dels tillgängligheten för den som har något rörelsehinder eller liknande.

En vallokal bör ha en sådan geografisk placering att en så stor del av valdistriktets väljare som möjligt kan nå den på ett enkelt sätt. Samtidigt är det naturligt att hänsyn behöver tas till vilka egna lokaler som församlingen eller samfälligheten har tillgång till.

Vallokaleren måste vara tillgänglig för den som t.ex. sitter i rullstol eller på annat sätt har rörelsehinder. Vid eventuella yttertrappor bör det finnas en rullstolsramp. Om vallokaleren inte är belägen i byggnadens entréplan måste den gå att nå med hiss.

Vid beslut om vallokaler bör det också tas hänsyn till om det finns lämpligt utrymme utanför vallokaleren där blanka valsedlar kan läggas ut och där nomineringsgruppernas valsedlar kan läggas ut.

9.1.2

Expeditioner för förhandsröstning

Var och en som är röstberättigad skall kunna förhandsrösta på minst en expedition i vilket som helst av alla pastorat i landet. I varje pastorat skall det alltså finnas en expedition för förhandsröstning.

Beslutet om vilken eller vilka expeditioner som skall vara öppna för förhandsröstning fattas av valnämnden. Före beslutet skall nämnden samråda med kyrkoherden.

På varje expedition där förhandsröstning äger rum skall det vara möjligt att få del av grupp- och kandidatförteckningar för samtliga valkretsar i hela landet. Dessa finns tillgängliga på Svenska kyrkans hemsida på Internetadressen: www.svensk-kyrkan.se/kyrkoval2005. Det innebär att det

skall vara röstningslokaler för förhandsröstning. Det behöver också finnas möjlighet att göra utskrifter så att den som begär detta kan få en förteckning över de grupper och kandidater som finns registrerade för de val där han eller hon är röstberättigad.

Det kan finnas flera möjliga expeditioner att välja mellan i ett pastorat. Om det då bedöms tillräckligt att hålla endast en expedition öppen för förhandsröstning bör tillgängligheten liksom i fråga om vallokaler få spela en avgörande roll. Den expedition som ligger mest centralt i den mening att den är lättast tillgänglig för det största antalet personer bör alltså väljas.

9.1.3

Särskilda röstmottagningsställen

Till skillnad från vad som gäller beträffande vallokaler och expeditioner för förhandsröstning är det inte obligatoriskt att inrätta särskilda röstmottagningsställen. Det behöver göras en bedömning om ett särskilt röstmottagningsställe bör inrättas för att ge så många som möjligt så goda förutsättningar att rösta som möjligt.

Ett särskilt röstmottagningsställe kan vara öppet för förhandsröstning och/eller för röstning på valdagen. Det inrättas för en församling som inte tillhör någon samfällighet eller för en samfällighet. Detta innebär att det område vars väljare får rösta på ett visst särskilt röstmottagningsställe är de som tillhör församlingen/församlingarna som hör till valnämndens ansvarsområde. Det är alltså endast de röstande som tillhör församlingen eller någon av församlingarna som får rösta på ett särskilt röstmottagningsställe i den församlingen/samfälligheten. De särskilda röstmottagningsställena vid de kyrkliga valen skiljer sig därmed från särskilda röstmottagningsställen vid allmänna val. Vid dessa kan ett särskilt röstmottagningsställe ordnas på en institution som t.ex. ett sjukhus och då vara öppet för dem som vistas där oavsett var de är folkbokförda. Motsvarande gäller inte vid de kyrkliga valen.

Det torde i första hand vara aktuellt att inrätta särskilda röstmottagningsställen när avståndet till vallokalen eller expeditionerna för förhandsröstning kan bli alltför stort för en del väljare. Det kan ordnas ett eller flera särskilda röstmottagningsställen i församlingen/samfälligheten.

Det är valnämnden som beslutar om det skall anordnas ett särskilt röstmottagningsställe. Det finns skäl för att beslutet, åtminstone i många fall, föregås av ett lokalt samråd.

9.2 ÖPPETTIDER

9.2.1 Vallokaler

Vilka tider som en vallokal skall hållas öppen på valdagen beslutas av valnämnden. Det finns vissa bestämmelser som ger förutsättningarna för valnämndens beslut om öppettider.

- * Alla vallokaler skall hållas öppna för röstning kl. 18.00–20.00. Valet avslutas alltid kl. 20.00.
- * Utöver de två sista timmarna på valdagen skall vallokalen enligt huvudregeln vara öppen minst fyra timmar mellan klockan 09.00 och 18.00. Denna tid kan förkortas om väljarna ändå får tillräckligt bra möjligheter att rösta. Bedömer valnämnden att detta är fallet kan den begära hos stiftsstyrelsen att vallokalen skall vara öppen mindre än sammantaget 6 timmar. Beslut om att vallokalen får hållas öppen kortare tid än vad som gäller enligt huvudregeln fattas nämligen av stiftsstyrelsen.
- * Vallokalen skall hållas stängd under tiden för församlingens huvudgudstjänst.

Med utgångspunkt från dessa bestämmelser är det alltså valnämndens uppgift att besluta hur många timmar och vilka tider som en vallokal skall hållas öppen. En viktig faktor att ta hänsyn till när beslutet fattas om öppettider är naturligtvis antalet röstberättigade i valdistriktet. Det är viktigt att vallokalen hålls öppen så att alla ges goda möjligheter att utnyttja sin rösträtt.

Enligt huvudbestämmelsen i vallagen skall vallokalen, med undantag för val till Europaparlamentet, vara öppen kl. 8.00 till 20.00. Tiden kan inskränkas om det bedöms att väljarna ändå får tillräckligt goda möjligheter att rösta. Med en öppettid på 6 timmar bör valdistriktet inte ha mer än 5 000 röstberättigade. Den bedömningen bygger på föreskrifterna i vallagen om öppettider och antalet röstberättigade per valdistrikt. Hänsyn har tagits till den stora skillnaden i valdeltagande mellan det kyrkliga och det borgerliga valet. Finns det fler än 5 000 röstberättigade i valdistriktet finns det mot denna bakgrund skäl att utöka öppethållandet utöver minitiden. De egna erfarenheterna från 2001 års val är naturligtvis ett väl så viktigt underlag för att bedöma vilka öppettider som skall gälla för vallokalerna. Det går ju inte att räkna med att väljarna kommer i en jämn ström under de timmar som det hålls öppet. Vissa tider på dagen kommer det fler än andra tider. I sammanhanget finns anledning att notera att de tryckta röstlängderna kommer att innehålla högst 3 000 namn mot högst 5 000 vid 2001 års val och att det alltså kan bli fler volymer än vid 2005 års val.

Det är inte rimligt att inskränka öppethållandet i proportion till antalet röstberättigade. Ett alltför begränsat öppethållande kan medföra att väljarna får minskade möjligheter att rösta eftersom de då måste ha möjlighet att komma till vallokalen under denna begränsade tid.

9.2.2 Expeditioner för förhandsröstning

Förhandsröstning på en expedition skall äga rum från och med måndagen i veckan före valveckan till och med onsdagen före valdagen. Under denna tid skall expeditionen vara öppen minst fem timmar varje vardag. Det innebär att det år 2005 skall vara öppet fem timmar per dag den 5–10 och den 12–14 september. Härtill skall expeditionen minst två dagar vardera veckan vara öppen mellan klockan 17 och 20. I enskilda fall får stiftsstyrelsen besluta att inskränka dessa tider. Det innebär att det inte går att fatta generella beslut från stiftsstyrelsens sida utan att det skall göras en bedömning i det enskilda fallet.

När bestämmelserna fick nuvarande lydelse konstaterades att det tidigare knappast varit möjligt att göra inskränkningar i antalet dagar utan endast i hur lång tid öppethållandet skulle vara vissa dagar. Nu finns utrymme för en större flexibilitet och anpassning till lokala förhållanden. Samtidigt är det önskvärt med en viss enhetlighet bl.a. ur informationssynvinkel. Den allmänna information som riktas till de röstberättigade måste utgå från de tider som anges i kyrkoordningen. Normaltiden i kyrkoordningen är därför oförändrad samtidigt som stiftsstyrelsens möjligheter att göra inskränkningar har ökat. Stiftsstyrelsen har möjlighet att i enskilt fall inskränka de i kyrkoordningen angivna normaltiderna. Det innebär att det inte längre enbart handlar om att ”något” inskränka tiderna. I vissa fall kan också antalet dagar som en expedition för förhandsröstning hålls öppen för röstmottagande minskas. Avsikten är att det skall kunna göras en bedömning utifrån de lokala förutsättningarna. Förutsättningarna skiljer sig uppenbart mycket åt mellan olika pastorat och det är möjligt att ta hänsyn till detta.

Det är valnämnden som beslutar om vilka öppettider som skall gälla för en viss expedition inom givna ramar. Av detta följer att det också är valnämnden som lämnar en eventuell begäran till stiftsstyrelsen om inskränkning i öppettiderna. Innan valnämnden beslutar om öppettider bör den samråda med pastoratets kyrkoherde.

En expedition skall alltså i normalfallet vara öppen måndag till onsdag i veckan närmast före valet. Två av dessa dagar skall den hållas öppen på kvällen från klockan 17 till 20. Detta behöver vara på måndagen och tisdagen eftersom förhandsröster avgivna av röstande som bor utanför valnämndens ansvarsområde skall skickas till stiftsstyrelsen i det stift där den röstande bor. Detta behandlas närmare i kapitel 10, avsnitt 10.6.2. Som framgår i kapitel 12 skall stiftsstyrelsen i sin tur skicka förhandsrösterna vidare så att de finns i vallokalen på valdagen. Förhandsrösterna bör därför komma så tidigt som möjligt till stiftsstyrelsen. De behöver i regel hinna postas på onsdagen i veckan före valet så att de kan vara hos rätt stiftsstyrelse på torsdagen. För att för-

handsröster i största möjliga utsträckning skall kunna skickas på onsdagen bör det alltså inte vara kvällsöppet den dagen.

9.2.3

Särskilda röstmottagningsställen

Det är valnämnden som beslutar om öppettider när den beslutar att ett särskilt röstmottagningsställe skall inrättas.

Det finns inte längre några bestämmelser som anger under vilken tidsperiod särskilda röstmottagningsställen för förhandsröstning får ordnas. Självfallet kan inget särskilt röstmottagningsställe öppnas innan väljarna har fått sina röstkort. Särskilda röstmottagningsställen kan hållas öppna ända fram till och med valdagen. Det är rimligt att man, såsom tidigare var föreskrivet i kyrkoordningen, påbörjar röstmottagandet på särskilda röstmottagningsställen samtidigt som förhandsröstningen på expeditioner, alltså måndagen 13 dagar före valet. Eftersom de särskilda röstmottagningsställena endast gäller för väljare inom valnämndens ansvarsområde skall avgivna röster hanteras lokalt och distribueras enligt valnämndens anvisningar till rätt vallokal. Till skillnad från expeditioner för förhandsröstning kan det alltså finnas särskilda röstmottagningsställen dagarna närmast före valdagen. Det är möjligt att ha ett särskilt röstmottagningsställe torsdag-lördag före valdagen där det tidigare varit en expedition för förhandsröstning. Det viktiga är att man i information till röstberättigade och röstmottagare gör klart att det då kommer att gälla delvis ändrade förutsättningar för vem som får rösta. Det kan dock noteras att 95% av dem som vid 2001 års val röstade på expeditioner för förhandsröstning bodde i det pastorat där expeditionen fanns.

Ett särskilt röstmottagningsställe får hållas öppet på valdagen. I det fallet bör röstningen avslutas i sådan tid att valsedlarna kan lämnas i rätt vallokal före klockan 20. Vad detta i praktiken innebär i det enskilda fallet måste naturligtvis bedömas utifrån de lokala förutsättningarna.

När det ordnas röstning på ett särskilt röstmottagningsställe skall detta hållas öppet minst två timmar vid varje tillfälle det är öppet för röstning.

9.3 TIDER FÖR BESLUT OM RÖSTNINGSLOKALER

Det finns inga direkta tider angivna för när olika beslut om röstningslokaler skall vara fattade. Det som i ett par fall ändå reglerar detta är att vissa beslut skall vara registrerade i valsystemet.

- * Senast den 1 april valåret skall valnämnden i valsystemet registrera vilka lokaler som skall vara vallokaler och när dessa hålls öppna.
- * Senast den 1 april valåret skall valnämnden också registrera de särskilda röstmottagningsställen som skall ordnas på valdagen och öppettiderna för dessa.

Besluten måste naturligtvis vara fattade innan de skall registreras.

Då det gäller expeditioner för förhandsröstning eller särskilda röstmottagningsställen som hålls öppna före valdagen skall det inte ske någon registrering i valsystemet. Det finns inte heller i övrigt några bestämmelser om vid vilken tidpunkt beslut skall vara fattade om vilken expedition som skall användas, om det skall ordnas särskilda röstmottagningsställen eller om öppettiderna. Vad som behöver beaktas är att information om valet måste kunna sammanställas och spridas i rimlig tid. Det bör vara av värde att besluten är fattade före sommaren och ett riktmärke bör vara att allt är klart till den 1 juni.

9.4 REGISTRERING AV BESLUT OM RÖSTNINGSLOKALER

Vilka lokaler som skall vara vallokaler och särskilda röstmottagningsställen på valdagen samt öppettiderna måste registreras i valsystemet eftersom dessa uppgifter skall finnas på röstkortet. Var och en skall på sitt röstkort kunna se var och när han eller hon kan rösta på valdagen.

Det som behöver registreras för att finnas med på röstkortet är alltså besöksadress och öppettider. Det skall alltså inte vara fråga om en boxadress utan en gatuadress eller motsvarande som ger information till väljaren om vart han

eller hon kan bege sig för att rösta. Härtill bör också telefon till vallokalen registreras, även om det inte är en uppgift för röstkortet. Det är av värde att ha uppgifterna om hur valförrättarna i vallokalen kan nås per telefon tillgängliga på detta sätt.

Valnämnden ansvarar för att uppgifterna om varje distrikts vallokal och om särskilda röstmottagningsställen på valdagen finns registrerade senast den 1 april valåret. Närmare information om hur registreringen går till finns i *bilaga 8*.

9.5 UTRUSTNING FÖR RÖSTNINGSLOKALER

Valnämnden har det övergripande ansvaret för att de olika röstningslokalerna inom dess ansvarsområde har den utrustning som krävs för att röstmottagning och val skall kunna genomföras enligt kyrkoordningen och Kyrkostyrelsens närmare bestämmelser. Omfattningen av valnämndernas ansvarsområde är mycket varierande. Det krävs naturligtvis en annan typ av organisation och planering om ansvaret gäller en stor flerpastoratsamfällighet än om det är fråga om endast en mindre församling. Den praktiska hanteringen måste alltså utformas lokalt. Vilken utrustning som skall finnas i de olika slagen av röstningslokaler varierar däremot inte på samma sätt. Här gäller detsamma oavsett församlingens eller samfällighetens storlek.

I handbokens avsnitt 8.4 finns en genomgång av det material som skickas från Kyrkostyrelsen till valnämnderna. Det är i huvudsak detta material som skall finnas i röstningslokalerna. Härtill kommer naturligtvis att röstningslokalerna måste vara möblerade på ett sådant sätt att röstmottagningen fungerar så enkelt och smidigt som möjligt.

9.5.1 Vallokaler

En modell för möbleringen av en vallokal finns som *bilaga 13*.

I varje vallokal skall det finnas en valurna för varje val. I regel torde det vara möjligt att låna valurnor från kommunens valnämnd. Det måste

då naturligtvis i de fall då det hålls fyra olika val göras en anpassning så att det finns fyra fack och endast fyra fack att stoppa ned valkuverten i. Dessa markeras tydligt så att det klart framgår vilket fack som gäller vilket val.

I vallokalen skall finnas ett lämpligt antal avskilda platser (valskärmar) där väljarna utan insyn kan lägga in sina valsedlar i valkuvert. Vid dessa platser skall det också finnas en penna så att väljaren har möjlighet att på valsedeln markera en personröst.

Röstlängden i en eller flera volymer för det valdistrikt som lokalen gäller skall finnas i vallokalen.

I eller vid ingången till vallokalen skall grupp- och kandidatförteckningar finnas för de val som hålls där. Det kan vara en lämplig ordning att om så är möjligt anslå grupp- och kandidatförteckningarna på en vägg så att de finns lätt tillgängliga för väljarna.

I vallokalen skall finnas ett exemplar av 38 kap. kyrkoordningen samt av de närmare bestämmelser om de direkta valen som Kyrkostyrelsen har utfärdat med stöd av 38 kap. 89 § kyrkoordningen. Dessa bestämmelser finns i häftet Bestämmelser om direkta val i Svenska kyrkan 2005.

I vallokalen skall finnas ett tillräckligt antal valkuvert, *bilaga II a*. Vid beräkningen av antalet valkuvert per vallokal är det viktigt att med relativt god marginal överstiga det beräknade antalet väljare. Samtidigt kan finnas anledning för valnämnden att i de fall det finns flera vallokaler behålla en del av valkuverten som en reserv. Det kan hända att det uppstår brist på valkuvert i en viss vallokal på grund av att andelen röstande inte är lika stort i alla församlingar.

I eller vid ingången till vallokalen skall blanka valsedlar finnas för de tre eller fyra olika val som äger rum. Dessa skall läggas ut på en lämplig plats så att de finns lätt tillgängliga för väljarna.

Det skall också finnas en lämplig plats för nomineringsgruppernas valsedlar. Se närmare om detta nedan i avsnitt 9.6.

I varje vallokal skall finnas Protokoll från röstning i vallokal, *bilaga II c* och blanketten Resultat från den preliminära sammanräkningen i vallokalen, *bilaga II d*.

I varje vallokal skall följande typer av kuvert och omslag finnas.

- * Omslagskuvert för valsedlar räknade vid den preliminära rösträkningen i vallokalen, *bilaga II b*.
- * Omslagskuvert för kuvert som inte godkänts vid granskning i vallokalen, *bilaga II i*.
- * Omslagskuvert för valsedlar som inte godkänts vid granskning i vallokalen, *bilaga II j*.

I varje vallokal skall finnas valkassar för varje val som hålls i lokalen. I dessa läggs det material som valförrättarna skall överlämna till valnämnden.

9.5.2

Expeditioner för förhandsröstning

I expeditioner för förhandsröstning skall finnas en avskild plats (valskärm) där väljarna utan insyn kan lägga in sina valsedlar i valkuvert. Vid en sådan plats skall det också finnas en penna så att väljaren har möjlighet att på valsedeln markera en personröst.

På varje expedition för förhandsröstning skall finnas en dator med möjlighet att göra en uppkoppling till Internet så att grupp- och kandidatförteckningarna för samtliga val i hela landet kan göras tillgängliga för väljarna via Svenska kyrkans hemsida: www.svenskakyrkan.se/kyrkoval2005. Det skall också finnas en skrivare så att önskade grupp- och kandidatförteckningar kan skrivas ut.

På en expedition för förhandsröstning skall finnas blanka valsedlar för samtliga fyra olika val. Dessa skall läggas ut på en lämplig plats så att de finns lätt tillgängliga för väljarna.

På en expedition för förhandsröstning skall finnas ett exemplar av 38 kap. kyrkoordningen samt av de närmare bestämmelser om de direkta valen som Kyrkostyrelsen har utfärdat med stöd av 38 kap. 89 § kyrkoordningen. Dessa bestämmelser finns i häftet Bestämmelser om direkta val i Svenska kyrkan 2005.

Det skall också finnas en lämplig plats för nomineringsgruppernas valsedlar, se vidare nedan avsnitt 9.6.

På en expedition för förhandsröstning skall vidare följande material finnas.

- * Ett tillräckligt antal valkuvert, *bilaga II a.*
- * Ett tillräckligt antal fönsterkuvert för förhandsröstning, *bilaga II b.*
- * Ett tillräckligt antal omslagskuvert för att skicka förhandsröster till stiftsstyrelser, *bilaga II c.* Vad som är tillräckligt antal torde variera. Det skall dock vara möjligt att skicka förhandsröster till varje stiftsstyrelse.
- * Blankett för anteckningar om röstmottagningen på en pastorsexpedition, församlingsexpedition eller motsvarande, *bilaga II a.*
- * Adresstiketter som skall användas när förhandsröster skickas till stiftsstyrelserna.
- * Omslagskuvert för förhandsröster som har avgivits inom valnämndens ansvarsområde, *bilaga II f.*

9.5.3

Särskilda röstmottagningsställen

På ett särskilt röstmottagningsställe skall finnas en avskild plats (valskärm) där väljarna utan insyn kan lägga in sina valsedlar i valkuvert. Vid en sådan plats skall det också finnas en penna så att väljaren har möjlighet att på valsedeln markera en personröst.

På eller vid ett särskilt röstmottagningsställe skall det finnas grupp- och kandidatförteckningar för de val som äger rum däri.

På ett särskilt röstmottagningsställe skall finnas ett exemplar av 38 kap. kyrkoordningen samt av de närmare bestämmelser om de direkta valen som Kyrkostyrelsen har utfärdat med stöd av 38 kap. 89 § kyrkoordningen. Dessa bestämmelser finns i häftet Bestämmelser om direkta val i Svenska kyrkan 2005.

På ett särskilt röstmottagningsställe skall finnas blanka valsedlar (tre eller fyra) för samtliga val inom valnämndens ansvarsområde (församling eller samfällighet). Dessa skall läggas ut på en lämplig plats så att de finns lätt tillgängliga för väljarna.

Det skall också finnas en lämplig plats för nomineringsgruppernas valsedlar, se vidare nedan avsitt 9.6.

På ett särskilt röstmottagningsställe skall vidare finnas följande material.

- * Ett tillräckligt antal valkuvert, *bilaga II a.*
- * Ett tillräckligt antal fönsterkuvert för förhandsröstning, *bilaga II b.*
- * Blankett för anteckningar om röstmottagningen på ett särskilt röstmottagningsställe, *bilaga II b.*
- * Omslagskuvert för förhandsröster som har avgivits inom valnämndens ansvarsområde, *bilaga II f.*

9.6

UTLÄGGNING AV VALSEDLAR FRÅN NOMINERINGSGRUPPERNA

Det skall finnas en plats vid samtliga slags röstningslokaler för nomineringsgruppernas valsedlar. Gruppernas tryckta valsedlar skall läggas för sig åtskilda från de blanka valsedlar som också skall finnas vid röstningslokalerna. Det bör vara en plats utanför men i anslutning till röstningslokalen.

Genom 22 § Kyrkostyrelsens närmare bestämmelser om direkta val (SvKB 2004:1) har införts en delvis ny ordning för hanteringen av nomineringsgruppernas valsedlar. Bestämmelserna innebär att det finns skillnader beträffande olika röstningslokaler och även i fråga om olika val.

Beträffande de lokala valen – till direktvalt kyrkoråd, kyrkofullmäktige och samfällda kyrkofullmäktige – gäller alltid att det är nomineringsgruppens direkta ansvar att lägga ut valsedlar på anvisad plats vid de olika röstningslokalerna. Detsamma gäller i fråga om samtliga tryckta valsedlar vid expeditioner för förhandsröstning.

Vid vallokaler och särskilda röstmottagningsställen skall valförrättare och röstmottagare se till att nomineringsgruppernas valsedlar för val till Kyrkomötet och stiftsfullmäktige finns utlagda, om sådana valsedlar senast en vecka innan röstningen påbörjas har tillhandahållits valnämnden av någon nomineringsgrupp som deltar i valen. Valnämnden kan besluta att valsedlar som den får vid en senare tidpunkt också skall läggas ut.

Nomineringsgrupperna skall alltså kunna skicka sina valsedlar för val till Kyrkomötet och stiftsfullmäktige till valnämnden. Det skall naturligtvis bara vara fråga om valsedlar för den

eller de valkretsar som är aktuella i röstningslokalen i fråga. I en vallokal hör samtliga som kan rösta där till samma valkrets. Det gäller stiftet som valkrets i val till Kyrkomötet och det kontrakt som församlingen tillhör, ensamt eller tillsammans med andra kontrakt, som valkrets vid val till stiftsfullmäktige. I regel är det precis samma valsedlar som det finns skyldighet att lägga ut vid ett särskilt röstmottagningsställe i de fall nomineringsgrupperna förmedlat dem till valnämnden. I de största flerpastoratssamfällig-

heterna kan det dock vara mer än en valkrets som de röstande inom samfälligheten och därmed valnämndens ansvarsområde tillhör.

Det är av grundläggande betydelse att alla nomineringsgrupper behandlas lika vid tillämpningen av bestämmelserna om valsedlar. Mycket talar för att ett val kan upphävas och det blir fråga om omval om det görs någon skillnad i behandlingen av nomineringsgrupperna och valet överklagas.